

ભારતીય સંસ્કૃતિ અને વારસો
Indian Culture and Heritage
(223)

શિક્ષક દ્વારા અંકિત મૂલ્યાંકન કસોટી
TUTOR MARKED ASSIGNMENT

કુલ ગુણ - 20
Max Marks – 20

સૂચના

- (1) બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ગુણ તેની સામે આપેલા છે.
- (2) ઉત્તરવહીના પ્રથમ પૃષ્ઠ ઉપર આપનું નામ ,અનુક્રમ નંબર, અધ્યયન કેન્દ્રનું નામ અને વિષય સ્પષ્ટ શબ્દોમાં લખો.

- 1) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લગભગ 40 60 શબ્દોમાં આપો. (2)
 - a) વિશ્વના અનેક દેશો નો ઇતિહાસ અલગ-અલગ શાસ્ત્રીય ભાષામાં દર્શાવેલો છે. વિધાન સમજાવો. (જુઓ પ્રકરણ 2)
 - b) ઇતિહાસનો ભાર ઉચ્ચ વર્ગના અધ્યયનથી લઈને સમાજના તમામ સ્તરે બદલાઈ ગયો છે. વિધાન સમજાવો. (જુઓ પ્રકરણ-3)
- 2) નીચે આપેલ પ્રશ્નો માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લગભગ 40 60 શબ્દોમાં આપો.(2)
 - a) બૌદ્ધ ધર્મની કોઈપણ બે વિશેષતાઓ જણાવો. (જુઓ પ્રકરણ-3)
 - b) જૈન ધર્મની કોઈપણ બે વિશેષતાઓ જણાવો. (જુઓ પ્રકરણ-3)
- 3) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લગભગ 40 60 શબ્દોમાં લખો. (2)
 - a) પલ્લવો સાથે ના સંપર્કો ની કોઈપણ બે સાંસ્કૃતિક અસરો નું વિશ્લેષણ કરો. (જુઓ પ્રકરણ 3)
 - b) ભારતીય શિલ્પકળાના વિકાસ પર ગ્રીક કલાની કોઈપણ બે અસરોનું વિશ્લેષણ કરો. (જુઓ પ્રકરણ-3)
- 4) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લગભગ 100- 150 શબ્દો માં આપો.(4)
 - a) ભારતમાં સૂફીવાદ નો ઉદય વિશે જણાવો. (જુઓ પ્રકરણ-4)
 - b) ભારતમાં આંકડાશાસ્ત્ર કેવી રીતે મહત્વપૂર્ણ છે? ભારતના મધ્યકાલીન યુગના સંદર્ભમાં તેનું વિશ્લેષણ કરો. (જુઓ પ્રકરણ-4)
- 5) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લગભગ 100-150 શબ્દો માં આપો.(4)
 - a) મધ્યકાલીન ભારતમાં ભારતના વિભિન્ન પ્રદેશોમાં વિકાસ પામેલ કોઈપણ ચાર લોકકળા વિશે વિશ્લેષણ કરો. (જુઓ પ્રકરણ-4)
 - b) કોઈપણ ચાર આધુનિક ભારતીય ભાષાના ઉદય નું વિશ્લેષણ કરો. (જુઓ પ્રકરણ 4)

6) નીચે આપેલા પ્રોજેક્ટમાંથી કોઈપણ એક પ્રોજેક્ટ તૈયાર કરો.

(6)

a) ઈ.સ. 1813 સુધી માં ભારત બ્રિટિશ ચીજવસ્તુઓ નો ઉત્તમ ગ્રાહક અને કાચા માલનો સમૃદ્ધ સપ્લાયર બન્યો હતો. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (જુઓ પ્રકરણ-5)

1. ભારતના હસ્તકળાના વ્યાપાર નું શું થયું ?
2. ભારતીય વેપાર કેવી રીતે સમાપ્ત થઈ ગયો?
3. તેની વાસ્તવિક રૂપ આપવામાં વાહન વ્યવહાર અને સંચાર ની ભૂમિકા સમજાવો.

b) 19મી સદીના અંત સુધીમાં ભારતમાં છાપકામ એ જાહેર અભિપ્રાય આપવા પ્રચાર કરવા પ્રસાર કરવા અને જાગૃતિ લાવવા માટેનું એક મહત્વપૂર્ણ સાધન બન્યું હતું.

(જુઓ પ્રકરણ-5)

- બ્રિટિશ વિરોધી લાગણીના પ્રસારમાં સમાચાર પત્ર ની ભૂમિકા જણાવો.
- સમાચાર પત્રોએ અખિલ ભારતીય ચેતનાને કેવી રીતે પ્રોત્સાહન આપ્યું.
- આ સમયગાળા દરમિયાન અંગ્રેજી મરાઠી તમિલ ઉર્દુ વગેરે ભાષાઓ માં પ્રકાશિત થતાં એક એક સમાચાર પત્ર નું નામ આપો.